

NOTAT

Fællesnotat om direkte adgang til fysioterapi med offentligt tilskud

Indledning

PLO og Danske Fysioterapeuter anbefaler - som en del af en klogere og mere effektiv indretning af sundhedsvæsenet - at opgaven med at visitere og henvise til tilskudsberettiget fysioterapi flyttes fra almen praksis til praksisområdet for fysioterapi.

Baggrund

Behovet for nytænkning og reorganisering i det danske sundhedsvæsen er efterhånden åbenlyst. Efterspørgslen på sundhedsydelse er i vækst og har været det længe. Den demografiske udvikling peger i retning af, at vi bliver stadig flere ældre, at flere danskere bliver ramt af en eller flere kroniske eller komplekse lidelser. Samtidigt er udbuddet af sundhedsmedarbejdere ikke fulgt med, og kommer realistisk set heller ikke til at kunne gøre det. Derfor er der brug for, at vi indretter sundhedsvæsenet mere klogt. Herunder sikrer os, at vi bruger de relevante kompetencer til de relevante opgaver.

I en lang periode er der tilgået de almen praktiserende læger stadig flere opgaver. Og i arbejdet med omstillingen af det danske sundhedsvæsen er der et politisk ønske om, at endnu flere opgaver kan løses tættere på borgerne med de alment praktiserende læger som en central aktør. Antallet af patientkontakter i almen praksis er i en længere periode steget, og der er tilkommet en række nye faglige krav som følge af nye opgaver, guidelines, dokumentationskrav mv.

Aflast almen praksis – indfør direkte adgang til tilskudsberettiget fysioterapi

Selv med udsigt til et stigende antal praktiserende læger vil et kritisk syn på opgavefordelingen være nødvendigt. Med udsigten til en række nye opgaver er der grund til også at se på, hvilke opgaver der med fordel kan flyttes væk fra almen praksis. I dette notat foreslår PLO og Danske Fysioterapeuter, at:

- Overlade henvisning til tilskudsberettiget almen fysioterapi til fysioterapeuter på praksisområdet.
- Overlade administrationen af de årlige genhenvisninger for de kronisk syge på den vederlagsfri fysioterapi-ordning til fysioterapeuter på praksisområdet.

Direkte adgang til tilskudsberettiget fysioterapi vil:

- Mindske presset på de alment praktiserende læger og frigive tid til andre opgaver ved at lade fysioterapeuterne stå for diagnosticeringen på det muskuloskeletale område. Lægerne kan dermed koncentrere sig om den lægefaglige kerneopgave og bruge mere tid på patienter med mere komplekse sundhedsproblemer. Ifølge en PLO-undersøgelse fra 2019 mener 44 pct. af lægerne, at en afskaffelse af henvisninger i 'høj' eller 'meget høj' grad vil lette deres arbejdsbyrde.¹
- Bruge en faggruppe, der allerede i dag diagnosticerer og behandler hundredetusindevis af patienter uden en forudgående lægekontakt. Erfaringer fra lignende ordninger i Sverige, Holland og

¹ PLO - 'Forslag til afbureaukratisering fra de praktiserende læger' (2019)

Storbritannien samt forsøg i Region Hovedstaden understøtter dette.² Ordningen fordrer naturligvis et fortsat tæt samarbejde mellem den praktiserende fysioterapeut og den praktiserende læge således, at lægen kontaktes ved mistanke om alvorlig patologi eller anden nødvendig lægelig opfølgning.

- Sikre en tidligere indsats og holde danskere i bevægelse og arbejde. Med en mere smidig og enstrenget adgang til fysioterapi kan vi forhindre, at patienternes problemer udvikler sig. En tidligere indsats er oftest mere effektiv og kræver færre behandlinger. Flere danskere vil således kunne holde sig i gang og holde sig i job. Flere metastudier baseret på erfaringerne fra udlandet viser, at direkte adgang til fysioterapibehandling resulterer i lavere samlede omkostninger pr. patientforløb, kortere behandlingsforløb og højere patienttilfredshed. Besparelserne opnås især ved reduktion i antal konsultationer hos speciallæger og billeddiagnostiske undersøgelser, men der ses også en reduktion i antallet af konsultationer pr. patient hos fysioterapeuter, samtidig med at patienterne kommer hurtigere i behandling og hurtigere tilbage i arbejde³.
- Minimere ulighed i sundhed. Vi ved, at udsatte borgere har en tendens til at droppe deres behandling for hver unødige henvendelse, de skal igennem, og for hver ekstra krone, de selv skal lægge.

Overlad de årlige genhenvisninger for patienter på den vederlagsfri fysioterapiordning til fysioterapeuterne

Der er tale om en helt særlig ordning, der skal hjælpe patienter, som er diagnosticeret med en alvorlig kronisk lidelse, til i videst muligt omfang at opretholde deres funktionsniveau. Nogle patienter i ordningen er ved første henvisning i kontakt med speciallæger og andre specialister.

Mange af patienterne har et varigt behov for fysioterapi og er derfor i behandling i flere år. Fysioterapeuten vurderer patienten årligt og kan stå for vurderingen af, hvorvidt patienten bør fortsætte i behandling, uden en ny henvisning fra lægen.

² Omkring 40 lande har indført en form for direkte adgang til fysioterapi herunder Holland, Norge, Sverige, Skotland, England, USA og Australien

³ Ojha Heidi A., Snyder Rachel S., Davenport Todd E. (2014) "Direct Access Compared With Referred Physical Therapy Episodes of Care: A Systematic Review" *Physical Therapy* (2014) 94 (1): 14-30 og Piano, Leonardo; Maselli, Filippo; Viceconti, Antonello; Gianola, Silvia; Ciuro, Aldo (2017); "Direct access to physical therapy for the patient with musculoskeletal disorders, a literature review". *Journal of physical therapy science*. (2017) 29 (8): 1463-1471